

สมรรถนะตามหลักมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพ บัญชีกับประสิทธิภาพในการทำงาน : กรณีศึกษา นักบัญชีธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนนทบุรี

Competencies based on International Education Standards for Professional Accountants and their Working Efficiency : A Case Study of SMEs Accountant in Nonthaburi Province

บุญรวย นะเปา

นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

วิทยาลัยราชพฤกษ์

E-mail : adms2549@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะตามหลักมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีและประสิทธิภาพในการทำงาน และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะตามหลักมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีกับประสิทธิภาพในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างคือนักบัญชีธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนนทบุรี จำนวน 312 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า

1. สมรรถนะตามหลักมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนนทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านคุณลักษณะ อยู่ในระดับมากเช่นกัน
2. ประสิทธิภาพในการทำงานของนักบัญชีธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนนทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านงานเสร็จทันเวลา ด้านความเชื่อถือได้ ด้านผลงานได้มาตรฐาน และด้านการให้คำปรึกษาแนะนำได้ถูกต้องสมบูรณ์ อยู่ในระดับมากเช่นกัน
3. ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะตามหลักมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีกับประสิทธิภาพในการทำงานของนักบัญชีธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนนทบุรี โดยรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($r = 0.64$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : สมรรถนะ, มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ, สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี, ประสิทธิภาพในการทำงาน

Abstract

The purposes of this research were to study the competencies based on the international education standards for professional accountants, their working efficiency, and the relationship between competencies based on international education standards for professional accountants and their working efficiency. The samples of research were 312 SMEs accountants in Nonthaburi province.

Questionnaire was used as the tool for collecting data. The collected data was analyzed in terms of frequency, percentage, average, standard deviation and Pearson's correlation coefficient.

The results were shown as follows :

1. The competencies based on international education standards for professional accountants of SMEs accountants in Nonthaburi province were at a high level. From the aspect of knowledge, skills and attribute , their competencies were also at high level.
2. The working efficiency of SMEs accountants in Nonthaburi province as a whole was at high level. From the aspect of timeliness, reliability, high standard of working and consulting were at high level.
3. The relationship between competencies based on international education standards for professional accountants and SMEs accountants working efficiency were at a fairly high ($r = 0.64$), at a significant of 0.01.

Keywords : Competency, International Education Standards for Professional Accountants, Working efficiency

บทนำ

ปัจจุบันวิสาหกิจขนาดกลางขนาดย่อม (Small & Medium Enterprises หรือ SMEs) ซึ่งเป็นธุรกิจที่มีบทบาททางเศรษฐกิจของประเทศไทย ในปี 2556 จำนวนธุรกิจ SMEs ที่กระจายอยู่ทั่วประเทศรวมทั้งสิ้น 2.74 ล้านราย สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจซึ่งเห็นได้จาก GDP SMEs ในปี 2555 (ฐานข้อมูลที่ใช้ในปัจจุบัน) รวม 4,211,262 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 37.0 ของ GDP รวมทั้งประเทศ

จังหวัดนนทบุรี เป็นจังหวัดหนึ่งที่มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจและทางจังหวัดได้ตระหนักถึงความสำคัญของธุรกิจ SMEs โดยให้การสนับสนุนในลักษณะต่างๆ เพื่อให้ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ช่วยเหลือตัวเองได้ การประกอบธุรกิจ SMEs ให้ประสบผลสำเร็จมีปัจจัยสนับสนุนหลายประการ แต่สิ่งหนึ่งที่ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ส่วนใหญ่มักมองข้ามไป คือ การมีระบบข้อมูลทางการบัญชีที่ถูกต้อง

ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ที่ประสบความสำเร็จจะอาศัยข้อมูลทางการบัญชีเป็นแนวทางในการบริหารธุรกิจ ข้อมูลทางการบัญชีจะช่วย ผู้ประกอบการใช้ในการวางแผนตัดสินใจ และควบคุมการดำเนินงานไปสู่เป้าหมาย ข้อมูลที่ผู้ประกอบการต้องการย่อมแตกต่างกันไปตามสถานการณ์

สภาพแวดล้อม และปัญหาที่เกิดขึ้น แม้ว่าผู้ประกอบการ SMEs ขนาดเล็กที่มีธุรกรรมไม่ซับซ้อน และมีสินทรัพย์ไม่มากนัก อาจจัดทำบัญชีตามความสะดวกของผู้ประกอบการเอง เพียงเพื่อต้องการทราบรายละเอียดการดำเนินธุรกิจเบื้องต้น แต่ด้วยภาวะวิกฤตเศรษฐกิจในปัจจุบัน การทราบรายละเอียดการดำเนินธุรกิจเพียงเบื้องต้นอาจไม่เพียงพออีกต่อไป อันจะนำมาซึ่ง ความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจที่สูงขึ้น ประกอบกับการก้าวไปสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีระบบการค้าเสรีซึ่งหมายถึงการที่ธุรกิจต่างๆ ในกลุ่มอาเซียนจะกลายเป็นธุรกิจไร้พรมแดนไม่มีกำแพงภาษีเป็นเครื่องมือกีดขวางทางการค้า ทำให้จะเกิดการแข่งขันทางธุรกิจเพิ่มมากขึ้นและรุนแรงมากกว่าเดิม ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อธุรกิจ SMEs โดยตรง ดังนั้นธุรกิจ SMEs ต้องอาศัยความสามารถจากการใช้สติปัญญาความรู้ของบุคลากรในองค์กรกับทรัพยากรอื่น ๆ ที่มีอยู่ โดยเฉพาะบุคลากรทางบัญชีที่มีความสำคัญต่อองค์กร เป็นผู้จัดทำข้อมูลทางบัญชี และเป็นแกนหลักในการเชื่อมต่อให้ภารกิจของส่วนงานต่างๆ ภายในองค์กร สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย และเมื่อระบบเศรษฐกิจมีการขยายตัวมากขึ้น โดยมีการติดต่อทำการค้าระหว่างประเทศมากขึ้น กิจกรรมทางเศรษฐกิจก็必将มีความซับซ้อน และทำให้มาตรฐานการบัญชี กฎหมายข้อบังคับต่างๆ เกิดการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอด

เวลาเพื่อให้สอดคล้องสถานการณ์ ณ ปัจจุบัน จำเป็นต้องมีบุคลากรทางบัญชีที่มีความรู้ความสามารถในหลายๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลทางบัญชีและงบการเงิน ที่ถูกต้อง เชื่อถือได้

ผู้ประกอบการ SMEs ควรให้ความสำคัญในการพัฒนาบุคลากรทางบัญชีภายในองค์กรให้มีสมรรถนะตามแนวมาตรฐานสากลตามที่คณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (International Accounting Standard Committee: IASC) โดยคณะกรรมการการศึกษาของ IFAC (International Federation of Accountants) ที่ได้ออกรับรองมาตรฐานในการศึกษาและพัฒนาบัญชีให้เป็น “นักบัญชีมืออาชีพ” เรียกว่า มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี หรือ IES (International Education Standards for Professional Accountants) ซึ่งเป็นแนวทางการพัฒนามาตรฐานสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีและให้ทุกประเทศนำไปปฏิบัติและใช้เป็นเครื่องมือในการเพิ่มศักยภาพของนักบัญชีในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

จากเหตุผลที่กล่าวมาในข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษา เรื่อง สมรรถนะตามหลักมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี กับประสิทธิภาพในการทำงาน กรณีศึกษา นักบัญชีธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนนทบุรี โดยมุ่งเน้นศึกษาถึงสมรรถนะตามแนวมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีกับประสิทธิภาพในการทำงาน และความสัมพันธ์ของสมรรถนะตามหลักมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีกับประสิทธิภาพในการทำงาน ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัย สามารถใช้เป็นแนวข้อมูลสำหรับการปรับปรุงพัฒนาสมรรถนะด้านต่างๆ ของนักบัญชีธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนนทบุรีให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเพื่อให้เป็นนักบัญชีมืออาชีพ และให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน และใช้เป็นแนวทางให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปรับปรุง และพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรทางบัญชีภายในองค์กร ในการเสริมความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะตามแนวที่กำหนดตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีและให้เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ ที่จำเป็นในยุคปัจจุบัน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน พร้อมทั้งสามารถใช้เป็นข้อเสนอแนะให้กับผู้ที่ประกอบวิชาชีพบัญชี ที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาสมรรถนะ ตนเองให้เกิดความก้าวหน้า

ในอาชีพและตอบสนองความต้องการของภาคธุรกิจต่างๆ และเป็นแนวทางให้กับผู้ที่จบการศึกษาสาขาบัญชี ใช้ในการพัฒนาสมรรถนะด้านต่างๆ ให้พร้อมที่จะไปปฏิบัติงานเป็นนักบัญชีต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

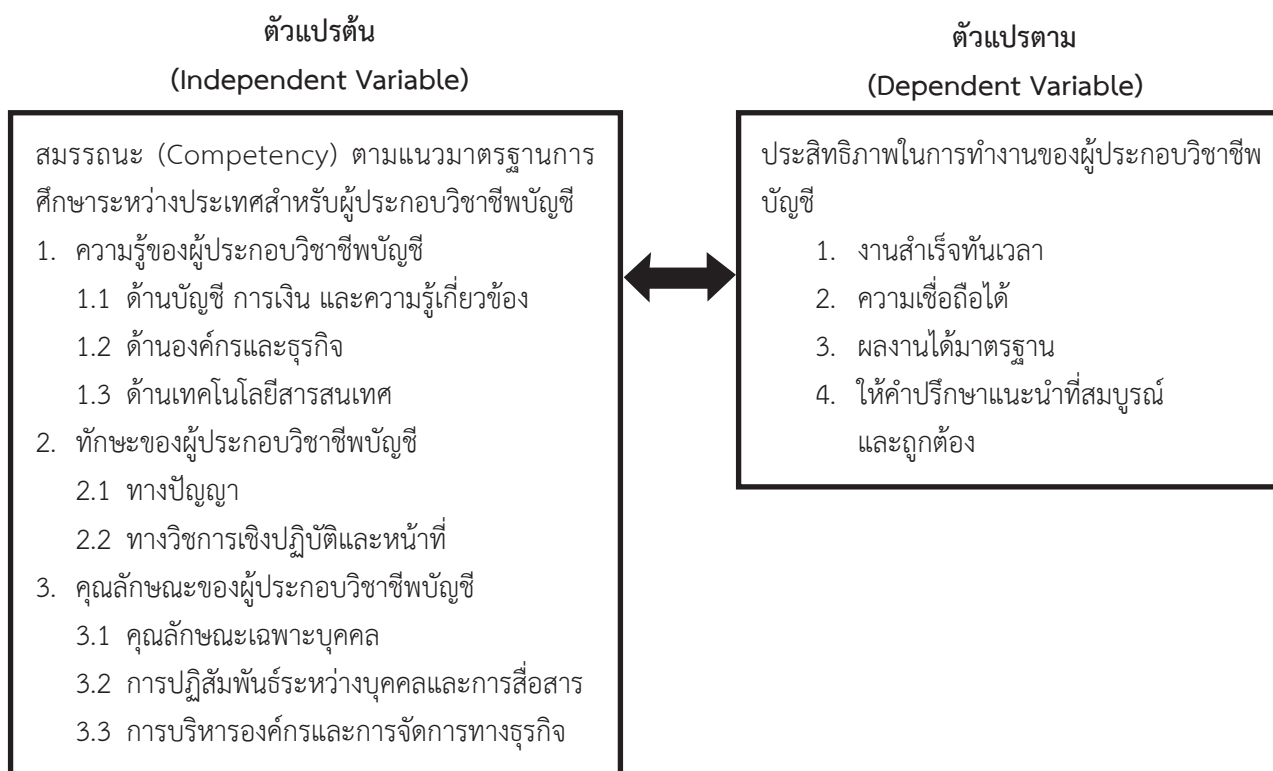
1. เพื่อศึกษาสมรรถนะตามหลักมาตรฐานการศึกษา ระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ของนักบัญชีธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนนทบุรี
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพในการทำงานของนักบัญชีธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนนทบุรี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะตามแนวมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีกับประสิทธิภาพในการทำงานของนักบัญชีธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนนทบุรี

สมมติฐานการวิจัย

สมรรถนะตามหลักมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการทำงาน ของนักบัญชีธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนนทบุรี ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นแนวทางให้กับผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs นำไปพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรทางบัญชีภายในองค์กร ในการเสริมสร้างความรู้ ทักษะและคุณลักษณะ ตามหลักที่กำหนดของมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีและให้เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ ที่จำเป็นในยุคปัจจุบันเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน
2. เพื่อเป็นข้อเสนอแนะให้กับฝ่ายทรัพยากรบุคคล ในการกำหนดสมรรถนะ เพื่อคัดเลือก สรรหา และประเมินบุคลากรทางด้านบัญชี
3. เพื่อเป็นข้อมูลให้กับนักบัญช้นำไปพัฒนาความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ ของตนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบันให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานยิ่งขึ้น
4. เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียน การสอนในสาขาวิชาชีพบัญชีของสถานศึกษาและผู้ที่ศึกษาวิชาชีพบัญช้นำไป กำหนดและพัฒนา ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นของนักบัญชีในยุคปัจจุบัน เพื่อสร้างความพร้อมในการประกอบวิชาชีพบัญชีต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (International Federation of Accountants: IFAC) เป็นองค์กรทางวิชาชีพบัญชีที่มีบทบาทในการพัฒนาและส่งเสริมเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชีในระดับสากลให้มีความสอดคล้องและสามารถให้บริการทางวิชาชีพที่มีคุณภาพในเกณฑ์เดียวกัน คณะกรรมการการศึกษาของ IFAC ได้ออก มาตรฐานการศึกษา ระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี หรือ IES (International Education Standards for Professional Accountants) จำนวน 8 ฉบับ ในการศึกษาครั้งนี้จะกล่าว ในส่วนของ IES ฉบับที่ 2 ฉบับที่ 3 IES ฉบับที่ 2 เนื้อหาของ โปรแกรมการศึกษาทางวิชาชีพบัญชี มาตรฐานฉบับนี้มุ่งเน้น ความรู้ทางวิชาชีพที่จำเป็นต่อการทำหน้าที่ผู้ประกอบวิชาชีพ บัญชี ประกอบด้วย 3 ด้านคือ

1. ความรู้ทางการบัญชี การเงินและความรู้ที่เกี่ยวข้อง
  - 1.1 การบัญชีการเงินและการรายงานทางการเงิน
  - 1.2 การบัญชีบริหารและการควบคุมทางการเงิน
  - 1.3 ภาษาอากร

- 1.4 กฎหมายธุรกิจและกฎหมายพาณิชย์
  - 1.5 การตรวจสอบบัญชีและการให้ความเชื่อมั่นทางวิชาชีพบัญชี
  - 1.6 ค่านิยมทางวิชาชีพและจริยธรรมทางวิชาชีพ
  2. ความรู้ทางด้านองค์กรและธุรกิจ
    - 2.1 ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์
    - 2.2 ความรู้ด้านสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ
    - 2.3 ความรู้ด้านบรรษัทภิบาล
    - 2.4 ความรู้ด้านจรรยาบรรณการและการประกอบธุรกิจ เป็นต้น
  3. ความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ
    - 3.1 ความรู้ทั่วไปทางเทคโนโลยีสารสนเทศ
    - 3.2 ความรู้ทางการควบคุมเทคโนโลยีสารสนเทศ
    - 3.3 สมรรถนะทางการควบคุมเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น
- IES ฉบับที่ 3 เรื่อง ทักษะทางวิชาชีพ จุดมุ่งหมายของ มาตรฐานฉบับนี้คือ การทำให้มั่นใจได้ว่าบุคคลพร้อมที่จะเป็น ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี
1. ทักษะทางปัญญา ช่วยให้นักบัญชีแก้ปัญหา และ

ตัดสินใจ เช่น

1.1 มีความสามารถที่จะกำหนด ได้มา จัด และ เข้าใจ สารสนเทศจากคนสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

1.2 มีขีดความสามารถที่จะสอบถาม วิจัย คิดเชิง เหตุผลและวิเคราะห์

2. ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน ประกอบด้วยทักษะทั่วไปและทักษะเฉพาะเจาะจงสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี เช่น มีความชำนาญทางตัวเลข (การใช้คณิตศาสตร์และสถิติ) และความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ คุณลักษณะที่จำเป็นของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ประกอบด้วย

1. คุณลักษณะเฉพาะบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับทัศนคติ และพฤติกรรมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

2. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารซึ่งช่วยให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีสามารถปฏิบัติงานร่วมกับบุคคลอื่นในองค์กรได้ดีรับและส่งผลสารสนเทศได้ การตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและมีประสิทธิภาพ

3. การบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจเป็น แสดงบทบาทในเชิงรุกในการจัดการองค์กร เช่นการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การมีภาวะผู้นำ ความสามารถที่จะจัดแบ่งหน้าที่งาน การพิจารณาและตัดสินใจได้อย่างผู้มีวิชาชีพ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัยได้แก่นักบัญชีของสถานประกอบการ SMEs ที่มีทุนจดทะเบียนไม่เกิน 5 ล้านบาท ที่อยู่ในเขตจังหวัดนนทบุรี จากฐานข้อมูลของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ที่จดทะเบียนการค้ากับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2553 ถึง 31 มีนาคม 2554 จำนวน 1,421 ราย

กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัยได้แก่นักบัญชีธุรกิจ SMEs ในเขตจังหวัดนนทบุรี โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 312 ราย โดยคำนวณจากการใช้สูตร ทาร์โร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1967)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ช่วง จากแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอนดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักบัญชีธุรกิจ SMEs

ในจังหวัดนนทบุรี

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะตามแนวมาตรฐาน การศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบ วิชาชีพบัญชีของนักบัญชีธุรกิจ SMEs ในจังหวัด นนทบุรี

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการทำงานของ นักบัญชีธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนนทบุรี

วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

1. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิด แล้ว นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญเพื่อ พิจารณาความครบถ้วน ความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหา ที่จะทำการสำรวจแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

2. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-Out) กับนัก บัญชีธุรกิจ SMEs ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คนเพื่อ นำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) และ ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ซึ่งสมรรถนะ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบ วิชาชีพบัญชี มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.568 - 0.831 ประสิทธิภาพในการทำงาน มีค่าอำนาจจำแนก(r) อยู่ระหว่าง 0.560 - 0.921 และค่าความเชื่อมั่นของเครื่อง มือ (Reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach 1990, 202- 204) ซึ่งสมรรถนะผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีตามแนวมาตรฐาน การศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี มีค่า ความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง 0.912 - 0.948 และประสิทธิภาพใน การทำงาน มีค่าความเชื่อมั่นระหว่าง 0.850 - 0.904

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับข้อมูลมาตรวจสอบความ สมบูรณ์ของข้อมูลแล้วนำไปประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการคำนวณ และใช้สถิติพื้นฐาน ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐาน ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) ได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย ของ ระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรผู้วิจัยได้ดัดแปลงเกณฑ์ ของพวงรัตน์ ทวีรัตน์ (อ๋างโนอุบล สุวรรณศรี, 2549 หน้า 64) มาใช้ดังนี้

ค่าความสัมพันธ์ (r)	การแปลความหมาย
0.81 - 1.00	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง
0.61 - 0.80	มีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูง
0.41 - 0.60	มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
0.21 - 0.40	มีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างต่ำ
0.01 - 0.20	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปจากกลุ่มตัวอย่างพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 36-40 ปี มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้จัดการฝ่ายบัญชี มีประสบการณ์ในการทำงาน 11-15 ปี และส่วนมากปฏิบัติงานในธุรกิจ SMEs ประเภทธุรกิจบริการ

2. ผลการศึกษาสมรรถนะตามหลักมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ของนักบัญชีธุรกิจ

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสมรรถนะตามหลักมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ของนักบัญชี

สมรรถนะ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
o ด้านความรู้	3.66	0.41	มาก
o ด้านทักษะ	3.74	0.51	มาก
o ด้านคุณลักษณะ	3.79	0.35	มาก
โดยรวม	3.73	0.69	มาก

SMEs ในจังหวัดนนทบุรี

พบว่านักบัญชีธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนนทบุรี มีสมรรถนะตามหลักมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีโดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือด้านคุณลักษณะ รองลงมาด้านทักษะและด้านความรู้

ด้านคุณลักษณะอยู่ในระดับมากคือด้านคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ได้แก่ ความระมัดระวังสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี คุณลักษณะด้านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และการสื่อสารได้แก่ การทำงานเป็นทีม เช่น การให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ สนับสนุน กันในทีมงาน และคุณลักษณะด้านการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจได้แก่ การมีภาวะเป็นผู้นำ

รองลงมาเป็นด้านทักษะได้แก่ทักษะด้านทางวิชาการเชิงปฏิบัติงานและหน้าที่ คือความชำนาญในการใช้คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สำนักงาน ทักษะด้านทางปัญญาได้แก่ ความสามารถกำหนดได้ว่า ควรใช้แหล่งข้อมูลจากที่ใด

ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน

และด้านความรู้ ได้แก่ ความรู้ด้านบัญชี การเงิน และความรู้ที่เกี่ยวข้อง คือ ความรู้ด้านค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติทางวิชาชีพบัญชี ความรู้ด้านองค์กรและธุรกิจ ได้แก่ ความรู้ด้านโครงสร้างขององค์กรและวัฒนธรรมขององค์กร ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่การนำระบบสารสนเทศมาใช้ในงานด้านบัญชีเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

3. ผลการศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการทำงาน พบว่านักบัญชีธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนนทบุรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีประสิทธิภาพในการทำงาน โดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านผลงานได้มาตรฐาน ด้านความเชื่อถือได้ ด้านงานเสร็จทันเวลาและด้านการให้คำปรึกษาแนะนำได้ถูกต้องสมบูรณ์

ผลการทดสอบสมมติฐาน

ตารางที่ 2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) ระหว่างสมรรถนะตามหลักมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีกับประสิทธิภาพในการทำงานของนักบัญชีธุรกิจ

สมรรถนะ	ประสิทธิภาพในการทำงาน (r)	แปล CA
o ด้านความรู้	0.59	ปานกลาง
o ด้านทักษะ	0.44	ปานกลาง
o ด้านคุณลักษณะ	0.66	ค่อนข้างสูง
โดยรวม	0.64	ค่อนข้างสูง

พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะตามหลักมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีกับประสิทธิภาพในการทำงานของนักบัญชีธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนนทบุรีโดยรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

รายด้านพบว่า ด้านความรู้และด้านทักษะตามหลักมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีความสัมพันธ์โดยรวมอยู่ระดับปานกลาง และด้านคุณลักษณะมีความสัมพันธ์อยู่ระดับค่อนข้างสูงกับประสิทธิภาพในการทำงาน ของนักบัญชีธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนนทบุรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลวิจัย

1. จากการศึกษาสมรรถนะ ตามหลักมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ของนักบัญชีธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนนทบุรี พบว่าโดยรวมและ

รายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก คือสมรรถนะด้านคุณลักษณะ
รองลงมาคือสมรรถนะด้านทักษะ และสมรรถนะด้านความรู้

ด้านคุณลักษณะ พบว่าด้านคุณลักษณะเฉพาะบุคคล
โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ สุขญา รังสฤษติ
กุล. (2551). ที่ศึกษาถึงสมรรถนะของผู้ปฏิบัติงานในฝ่าย
บัญชี ตามทัศนคติของหัวหน้างานบัญชีและผู้ปฏิบัติงานบัญชี
ของสถานประกอบการ ว่าด้านคุณลักษณะของผู้ปฏิบัติงาน
อยู่ในระดับมาก

ด้านทักษะ พบว่าทักษะด้านทางวิชาการเชิงปฏิบัติ
งานและหน้าที่ อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ความชำนาญในการใช้
คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สำนักงาน ซึ่งสอดคล้องกับ สุวรรณ
หวังเจริญเดช. (2548). ที่ได้ศึกษาเรื่อง นักบัญชีในบทบาท
ของ CFO ว่าการเป็นนักบัญชีที่ดี จะต้องมีความรู้ และทักษะ
ทางเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์สามารถเพิ่มสมรรถภาพในการ
ประมวลผลข้อมูลที่มีจำนวนมากได้อย่างรวดเร็วขึ้น ทำให้นัก
บัญชีสามารถรวบรวมข้อมูลเพื่อบันทึกจัดประเภทการที่จะจัด
ทำรายงานทางการเงินได้สะดวกและรวดเร็วขึ้น สามารถปิด
บัญชีได้ทุกเวลาที่ต้องการ

ด้านความรู้ พบว่า ความรู้ด้านบัญชี การเงินและความ
รู้ที่เกี่ยวข้อง อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับค่านิยม
จรรยาบรรณ และทัศนคติทางวิชาชีพบัญชี อยู่ในระดับมาก
ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปภาวี สุขมณีและฉัตรรัชดา
วิโรจน์รัตน์. (2554). ที่ศึกษาถึงความรู้ความสามารถของนัก
บัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีธุรกิจ SMEs
ในจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีความ
รู้ความสามารถของนักบัญชี ด้านความรู้ในวิชาชีพด้านจรรยา
บรรณ ด้านคุณค่าแห่งวิชาชีพ ด้านเจตคติ อยู่ในระดับมาก

2. การศึกษาประสิทธิภาพในการทำงาน พบว่า
นักบัญชีธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนนทบุรี มีความคิดเห็น
เกี่ยวกับการมีประสิทธิภาพในการทำงาน โดยรวมและเป็น
รายด้านอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ
เบญจวรรณ ทรายกิจธรกุล. (2552). พบว่าธุรกิจขนาด
กลางและขนาดย่อมเขตอำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี
ประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีมีประสิทธิภาพอยู่
ในระดับมากที่สุด 3 ด้านคือ ด้านการทำงานต้องเชื่อถือได้
ด้านงานสำเร็จทันเวลาและด้านผลงานได้มาตรฐาน

3. ความสัมพันธ์ของสมรรถนะตามหลักมาตรฐาน
การศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี
กับประสิทธิภาพในการทำงานของนักบัญชี SMEs ในจังหวัด

นนทบุรี พบว่าโดยรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง
($r = 0.64$) ซึ่งสอดคล้องกับ ศุภมิตร พินิจการ. (2552). ที่ได้
ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะหลักกับประสิทธิภาพ
การทำงานของนักบัญชีกรมสรรพสามิต ผลการวิจัยพบว่า
สมรรถนะหลักด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ มีความสัมพันธ์และผล
กระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงานโดยรวม

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs

1.1 ควรส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรทางบัญชีใน
องค์กร ให้มีสมรรถนะด้านความรู้เกี่ยวกับด้านองค์กรและ
ธุรกิจ ได้แก่ความรู้ทั่วไปด้านเศรษฐศาสตร์ ความรู้ด้านการ
จัดการและตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ ซึ่งจากการวิจัยพบว่าอยู่ใน
ระดับปานกลาง

1.2 ควรส่งเสริมให้บุคลากรฝึกฝนด้านทักษะเพิ่ม
เติมในเรื่องของทักษะทางปัญญา จากผลที่วิจัยมีอยู่ในระดับ
ปานกลาง คือในเรื่องของความสามารถในการแก้ไขปัญหา
ตัดสินใจและความสามารถในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าและ
ปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อนให้มากขึ้น

1.3 ควรส่งเสริม พัฒนา และฝึกอบรม
สมรรถนะด้านคุณลักษณะให้เพิ่มขึ้น ที่พบว่านักบัญชีธุรกิจ
SMEsมีอยู่ในระดับปานกลางได้แก่ ด้านของการบริหารองค์กร
และการจัดการทางธุรกิจ ในเรื่องของความสามารถในการ
วางแผนและการบริหารงานและการปฏิบัติงานในเชิงรุก

1.4 ผู้ประกอบการควรส่งเสริม พัฒนาและฝึกฝน
ให้บุคลากรทางบัญชีมีสมรรถนะตามหลักมาตรฐานการศึกษา
ระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเพราะมีความ
สัมพันธ์กับเกิดประสิทธิภาพในการทำงาน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับนักบัญชี SMEs

2.1 ปรับเปลี่ยนและพัฒนาสมรรถนะตามหลัก
มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพ
บัญชีให้มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะสำคัญในการปฏิบัติ
ภารกิจต่าง ๆ ที่จะสนองตอบความต้องการของผู้ประกอบการ
และนำไปสู่ความสำเร็จในอาชีพของตนเอง

2.2 ควรเพิ่มความรู้ด้านอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการ
ปฏิบัติงานที่นอกเหนือจากความรู้ทางด้านวิชาชีพ เช่นความ
รู้ด้านเศรษฐศาสตร์ ความรู้ด้านการจัดการและการตัดสินใจ
เชิงกลยุทธ์ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานมากขึ้นและ
สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆในยุคปัจจุบัน

2.3 ควรเพิ่มทักษะด้านความสามารถในการแก้ไข ปัญหาและการตัดสินใจกรณีเกิดสถานการณ์ต่างๆ เช่น ความ ซับซ้อนขององค์กร การแก้ไขปัญหเฉพาะหน้า และปัญหา ที่ไม่เคยเจอมาก่อน และควรเพิ่มคุณลักษณะในด้านการ บริหารและการจัดการทางธุรกิจในเรื่องของความสามารถใน การวางแผนและการบริหารงาน และการปฏิบัติงานในเชิงรุก

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1) ควรมีการขยายขอบเขตการศึกษาสมรรถนะตาม มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพ บัญชีในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักบัญชีธุรกิจ SMEs ในจังหวัด อื่นๆ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาทางวิชาชีพเพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพในการทำงานให้มากยิ่งขึ้น

2) ควรมีการศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ของ การพัฒนาสมรรถนะของผู้ทำบัญชีให้สอดคล้องหลักการ มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพ บัญชี

3) ควรมีการศึกษาวิจัย โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวม ข้อมูลในรูปแบบอื่น ๆ นอกเหนือจากการใช้แบบสอบถาม เช่น การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก โดยการสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ ข้อมูลที่ถูกต้องชัดเจนมากยิ่งขึ้น

4) ควรมีการศึกษการเปรียบเทียบสมรรถนะ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบ วิชาชีพบัญชี ของนักบัญชีธุรกิจ ที่ปฏิบัติงานในธุรกิจขนาด ใหญ่และประเภทธุรกิจที่แตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

คณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการศึกษาและเทคโนโลยี

การบัญชี. 2550. มาตรฐานการศึกษาระหว่าง ประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 2 เรื่อง เนื้อหาของโปรแกรมการศึกษาทางวิชาชีพ บัญชี, เอกสารประกอบการสัมมนา. กรุงเทพฯ: สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์.

_____. 2550. เอกสารประกอบการสัมมนา.

มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 3 เรื่อง ทักษะทาง วิชาชีพ, กรุงเทพฯ: สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์.

เทื่อน ทองแก้ว. 2556. สมรรถนะ (competency)

หลักการและแนวปฏิบัติ. มหาวิทยาลัยราชภัฏ สวนดุสิต. [ออนไลน์]. สืบค้นวันที่ 1 มีนาคม 2556 จาก <http://www.competency.mju.ac.th/doc/22141.doc>.

เบญจวรรณ ตรากิจจรกุล. 2552. คุณภาพของสารสนเทศ ทางบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพในการ ทำงานของ นักบัญชีและประเมินประสิทธิภาพการทำงานของ นักบัญชี. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ปภาวี สุขมณี และ ฉัตรรัชดา วิโรจน์รัตน์. 2554.

ความรู้ ความสามารถของนักบัญชีที่มีต่อ ประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชี ธุรกิจ SMEs ในจังหวัดกาฬสินธุ์. (รายงานการวิจัย). กาฬสินธุ์ คณะเทคโนโลยีสังคม.

วิทยาเขตกาฬสินธุ์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน.

ศุภมิตร พินิจการ. 2552 ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะ หลักกับประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชี

กรมสรรพสามิต วิทยานิพนธ์ปริญญาบัญชี

มหาบัณฑิต คณะการบัญชี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

สรุปสถานการณ์ SMEs ประจำปี 2556 และ

คาดการณ์แนวโน้ม ปี 2557. สืบค้น เมื่อวันที่

10 สิงหาคม 2556 จาก <http://www.sme.go.th>

สุชนา รังสฤษดิ์กุล. 2551. สมรรถนะของผู้ปฏิบัติงานใน ฝ่ายบัญชี ตามทัศนะของหัวหน้างานบัญชี และผู้ ปฏิบัติงานบัญชี ของสถานประกอบการ. วารสาร วิจัยเพื่อการ ประชาสัมพันธ์. คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์. 2(2), 41-63.

สุวรรณ หวังเจริญ. 2548. ผลกระทบของความรู้ความ สามารถของนักบัญชีที่มีต่อ คุณลักษณะ บรรษัทภิบาลของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคใต้. วิทยานิพนธ์ ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

Emerson, Harrington.1931 The Twelve Principles of Efficiency. New York : The Engineering Magazine.

Scott, B.P. 2000. **Training for results : key tools and techniques to sharpen trainer' skill**. Alexandria, Va: American Society for Training & Development.

Taro Yamane. 1973. **Statistics: An Introductory Analyses**. Singapore: Pearson Education Australia. Harper&Row.